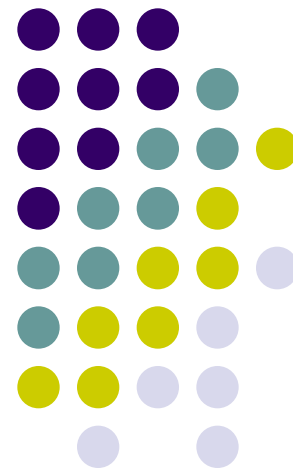

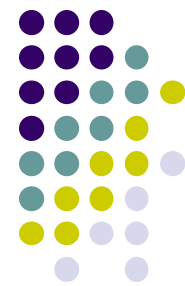
Μέθοδος κατάταξης των αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών σε επίπεδα ελληνομάθειας

Παρουσίαση του Κοινού Ευρωπαϊκού
Πλαισίου Αναφοράς για τις γλώσσες
Περιγραφή των κατατακτήριων τεστ «Ας
Μιλήσουμε Ελληνικά I, II & III»

19 Φεβρουαρίου 2011

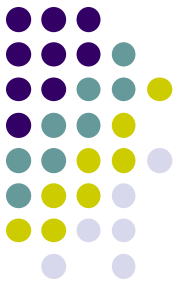

Στόχος της γλωσσικής αξιολόγησης

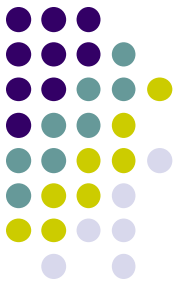
- Η διάκριση των ομιλητών μιας Γ2 σε επίπεδα είναι μια πρακτική με μακρά παράδοση που υπαγορεύεται τόσο από εκπαιδευτικές όσο και πρακτικές ανάγκες.
- Ο καθορισμός επιπέδων επιβάλλεται για λόγους που σχετίζονται με τη δημιουργία και αξιολόγηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων, την ομαδοποίηση μαθητών για ένταξη σε τάξεις υποδοχής ή φροντιστηριακά τμήματα, την παρακολούθηση της προόδου τους, την πιστοποίηση της επάρκειας κ.λπ.
- Για τους σκοπούς αυτούς δημιουργήθηκαν και χρησιμοποιούνται ως συστήματα αναφοράς κλίμακες γλωσσομάθειας (rating scales), οι οποίες αποτελούνται από προτάσεις-κριτήρια που ορίζουν διαφορετικά επίπεδα.
- Με βάση αυτά δημιουργούνται κάθε φορά οι δοκιμασίες αξιολόγησης, αλλά και συγκρίνεται η γλωσσική επίδοση κάθε ατόμου και καθορίζεται το επίπεδο γλωσσομάθειάς του.

Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για την Εκμάθηση, τη Διδασκαλία και την Αξιολόγηση των Γλωσσών (ΚΕΠΑ)

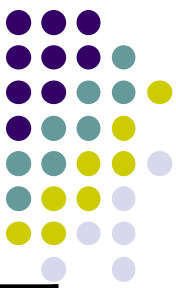

- Έκδοση του Συμβουλίου της Ευρώπης, με την οποία δημιουργείται η βάση για την ανάπτυξη μιας ενιαίας κλίμακας επιπέδων γλωσσομάθειας.
- Πεδίο εφαρμογής: τα αναλυτικά προγράμματα διδασκαλίας, τα διδακτικά εγχειρίδια και τα τεστ αξιολόγησης της γλωσσικής επάρκειας στις ομιλούμενες γλώσσες των κρατών-μελών της ευρωπαϊκής ένωσης.
- Συγκροτήθηκε για να προωθήσει μια κοινή γλωσσική πολιτική στις χώρες της ΕΕ .

Αντιστοιχία επιπέδων γλωσσομάθειας και χρηστών στο ΚΕΠΑ

Γ Αυτάρκης χρήστης	Γ2 Επίπεδο Αυτάρκειας (Mastery)
	Γ1 Προχωρημένο Επίπεδο (Proficiency)
Β Ανεξάρτητος χρήστης	Β2 Επίπεδο Επάρκειας (Vantage)
	Β1 Βασικό Επίπεδο (Threshold)
Α Αρχάριος χρήστης	Α2 Εισαγωγικό Επίπεδο (Waystage)
	Α1 Στοιχειώδες Επίπεδο (Breakthrough)

ΚΕΠΑ: Κατανόηση προφορικού λόγου

Γ2	Δεν έχει καμία δυσκολία να καταλάβει <u>κάθε είδος προφορικού λόγου</u> , είτε ζωντανού είτε μαγνητοφωνημένου, ακόμα και όταν εκφωνείται γρήγορα, με την προϋπόθεση ότι του δίνεται αρκετός χρόνος να εξοικειωθεί με την προφορά.
Γ1	Μπορεί να κατανοήσει εκτεταμένο λόγο, ακόμα και αν δεν είναι σαφώς δομημένος και οι συσχετίσεις δίνονται έμμεσα και δεν είναι σαφώς εκπεφρασμένες. Μπορεί χωρίς μεγάλη προσπάθεια να καταλάβει τις περισσότερες <u>ταινίες</u> και <u>τηλεοπτικά προγράμματα</u> .
B2	Μπορεί να κατανοήσει <u>εκτεταμένο λόγο</u> και <u>διαλέξεις</u> . Μπορεί να παρακολουθήσει σύνθετα επιχειρήματα αν το θέμα είναι αρκετά οικείο. Μπορεί να κατανοήσει τα περισσότερα <u>νέα στην τηλεόραση</u> και <u>εκπομπές με θέματα της επικαιρότητας</u> . Μπορεί να καταλάβει τις περισσότερες <u>ταινίες</u> στην κοινή διάλεκτο.
B1	Μπορεί να κατανοήσει τα βασικά σημεία ενός προφορικού κειμένου που εκφωνείται με την κοινή προφορά και με καθαρή άρθρωση για <u>οικεία θέματα</u> , όπως σχολείο, δουλειά, ελεύθερος χρόνος κ.λπ. Μπορεί να καταλάβει <u>το βασικό θέμα μιας τηλεοπτικής ή ραδιοφωνικής εκπομπής</u> για θέματα που τον ενδιαφέρουν, αν ο ρυθμός εκφοράς είναι αργός και η άρθρωση καθαρή.
A2	Μπορεί να κατανοήσει <u>προτάσεις</u> και <u>λέξεις</u> πολύ υψηλής συχνότητας, που σχετίζονται με περιοχές άμεσου προσωπικού ενδιαφέροντος (πολύ βασικές πληροφορίες για τον εαυτό του και την οικογένειά του, ψώνια κ.λπ). Μπορεί να καταλάβει το βασικό νόημα σε <u>σύντομα και απλά μηνύματα και ανακοινώσεις</u> .
A1	Μπορεί να αναγνωρίσει οικείες <u>λέξεις</u> και πολύ βασικές <u>προτάσεις</u> που αφορούν τον εαυτό του, την οικογένειά του και το άμεσο περιβάλλον, όταν κάποιος μιλάει αργά και καθαρά.

ΚΕΠΑ: Κατανόηση γραπτού λόγου

Γ2	Μπορεί να διαβάσει με ευκολία <u>σχεδόν όλα τα είδη του γραπτού λόγου</u> , ακόμα και αφηρημένα και δομικά ή/και γλωσσικά περίπλοκα κείμενα, όπως οδηγίες, άρθρα ειδικού περιεχομένου και λογοτεχνικά έργα.
Γ1	Μπορεί να κατανοήσει εκτεταμένα λογοτεχνικά και μη κείμενα, κατανοώντας τις διαφορές του ύφους. Μπορεί να κατανοήσει <u>άρθρα ειδικού περιεχομένου</u> και εκτεταμένες <u>τεχνικές οδηγίες</u> , ακόμα και αν δεν σχετίζονται με το πεδίο των ενδιαφερόντων του.
Β2	Μπορεί να διαβάσει άρθρα, και εκθέσεις που αφορούν σε σύγχρονα προβλήματα, στα οποία οι συγγραφείς παίρνουν συγκεκριμένες θέσεις. Μπορεί να καταλάβει σύγχρονη <u>λογοτεχνία</u> σε πεζό λόγο.
Β1	Μπορεί να καταλάβει κείμενα που αποτελούνται κυρίως από υψηλής συχνότητας λεξιλόγιο. Μπορεί να καταλάβει την περιγραφή συμβάντων, συναισθημάτων και επιθυμιών σε <u>προσωπικά γράμματα</u> .
Α2	Μπορεί να διαβάσει πολύ σύντομα και <u>απλά κείμενα</u> . Μπορεί να εντοπίσει συγκεκριμένες, προβλέψιμες πληροφορίες σε καθημερινό έντυπο υλικό, όπως <u>διαφημίσεις</u> , <u>αγγελίες</u> , <u>μενού</u> και <u>ωρολόγιους πίνακες</u> και μπορεί να κατανοήσει <u>απλά, προσωπικά γράμματα</u> .
Α1	Μπορεί να κατανοήσει οικεία <u>ονόματα</u> , <u>λέξεις</u> και πολύ <u>απλές προτάσεις</u> .

ΚΕΠΑ: Παραγωγή προφορικού λόγου

Γ2	Μπορεί να κάνει σαφείς, ρέουσες περιγραφές και να αναπτύξει <u>επιχειρήματα</u> με τρόπο κατάλληλο για την περίπτωση και με αποτελεσματική λογική δομή, που βοηθά το δέκτη να ξεχωρίσει και να διατηρήσει στη μνήμη του τα σημαντικά σημεία.
Γ1	Μπορεί να κάνει σαφείς και λεπτομερείς περιγραφές περίπλοκων ζητημάτων, αναλύοντας επιμέρους θέματα, αναπτύσσοντας συγκεκριμένες <u>ιδέες</u> και ολοκληρώνοντας με το κατάλληλο <u>συμπέρασμα</u> .
B2	Μπορεί να κάνει σαφείς και <u>λεπτομερείς περιγραφές</u> πολλών θεμάτων που σχετίζονται με το πεδίο των ενδιαφερόντων του. Μπορεί να αναπτύξει τις <u>απόψεις</u> του πάνω σε επίκαιρα θέματα, δίνοντας τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα διαφόρων εναλλακτικών δυνατοτήτων.
B1	Μπορεί να συνδέσει φράσεις και προτάσεις με απλό τρόπο για να <u>περιγράψει γεγονότα και εμπειρίες, όνειρα, ελπίδες και φιλοδοξίες</u> . Μπορεί με συντομία να αιτιολογήσει και να εξηγήσει τις απόψεις του και τα σχέδιά του. Μπορεί να αφηγηθεί μια <u>ιστορία</u> ή να μεταφέρει την <u>υπόθεση ενός βιβλίου ή μιας ταινίας</u> και να περιγράψει τις αντιδράσεις του.
A2	Μπορεί να χρησιμοποιήσει μια σειρά από <u>φράσεις</u> και <u>προτάσεις</u> για να περιγράψει με απλό τρόπο την οικογένειά του και άλλους ανθρώπους καθώς και τις συνθήκες ζωής του (εκπαίδευση, επάγγελμα κ.λπ.).
A1	Μπορεί να χρησιμοποιήσει πολύ απλές <u>φράσεις</u> και <u>προτάσεις</u> , για να περιγράψει πού μένει και ανθρώπους που γνωρίζει.

ΚΕΠΑ: Παραγωγή γραπτού λόγου

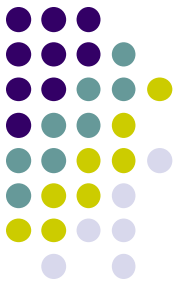
Γ2	Μπορεί να γράψει σαφές, ρέον κείμενο σε κατάλληλο ύφος. Μπορεί να γράψει <u>σύνθετα γράμματα, εκθέσεις και άρθρα</u> , που παρουσιάζουν μια άποψη με λογική δομή, η οποία βοηθά τον δέκτη να ξεχωρίσει και να διατηρήσει στη μνήμη του τα σημαντικά σημεία. Μπορεί να γράψει περιλήψεις και <u>κριτικές</u> για επαγγελματικές εργασίες και λογοτεχνικά έργα.
Γ1	Μπορεί να εκφραστεί με σαφή και καλά δομημένα κείμενα, που εκφράζουν <u>απόψεις</u> σε αρκετή έκταση. Μπορεί να γράψει ένα γράμμα, μια έκθεση ή μια αναφορά για <u>περίπλοκα θέματα</u> , υπογραμμίζοντας αυτά που νομίζει ότι αποτελούν τα βασικά θέματα. Μπορεί να επιλέξει το <u>ύφος</u> που αρμόζει στην περίπτωση.
B2	Μπορεί να γράψει σαφή και λεπτομερή κείμενα πάνω σε θέματα που σχετίζονται με τα ενδιαφέροντά του. Μπορεί να γράψει <u>εκθέσεις και αναφορές</u> που δίνουν πληροφορίες ή παρουσιάζουν <u>επιχειρήματα</u> υπέρ ή κατά κάποιας άποψης. Μπορεί να γράψει γράμματα που αναδεικνύουν τη σπουδαιότητα που έχουν για τον ίδιο κάποια γεγονότα ή εμπειρίες.
B1	Μπορεί να γράψει ένα <u>σύντομο, συνεκτικό κείμενο</u> για ένα οικείο θέμα ή ένα θέμα που τον ενδιαφέρει προσωπικά. Μπορεί να γράψει <u>προσωπικά γράμματα</u> περιγράφοντας τις εμπειρίες και τις εντυπώσεις του.
A2	Μπορεί να γράψει σύντομα, <u>απλά μηνύματα</u> που σχετίζονται με άμεσες ανάγκες του. Μπορεί να γράψει <u>πολύ σύντομα προσωπικά γράμματα</u> .
A1	Μπορεί να γράψει μια σύντομη, <u>απλή κάρτα</u> . Μπορεί να συμπληρώσει τα <u>στοιχεία</u> του σε μία φόρμα.

Αντιστοιχία επιπέδων με τεστ γλωσσομάθειας σε διάφορες ευρωπαϊκές γλώσσες

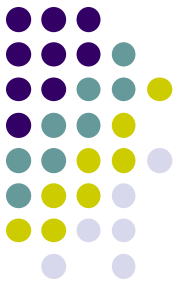
Language	A1 ALTE Breakthrough	A2 ALTE Level 1	B1 ALTE Level 2	B2 ALTE Level 3	C1 ALTE Level 4	C2 ALTE Level 5
Català		Certificat de nivell bàsic de català	Certificat de nivell elemental de català	Certificat de nivell intermedi de català	Certificat de nivell suficiència de català	Certificat de nivell superior de català
Dansk		Prøve i Dansk 1	Prøve i Dansk 2	Prøve i Dansk 3	Studieprøven	–
Deutsch	Start Deutsch 1	Start Deutsch 2	Zertifikat Deutsch (ZD)	Goethe-Zertifikat B2	Goethe-Zertifikat C1 (ZMP)	Zentrale Oberstufenprüfung (ZOP) Kleines Deutsches Sprachdiplom (KDS)
English		Key English Test (KET)	Preliminary English Test (PET)	First Certificate in English (FCE)	Certificate in Advanced English (CAE)	Certificate of Proficiency in English (CPE)
Español		-	Diploma de Español (Nivel Inicial)	Diploma de Español (Nivel Intermedio)	-	Diploma de Español (Nivel Superior)
Euskara					Euskararen Gaitasun Agiria (EGA)	
Français		Certificat d'Etudes de Français Pratique 1 (CEFP1) (AF)	Certificat d'Etudes de Français Pratique 2 (CEFP2) (AF)	Diplôme de Langue Française (DL) (AF)	Diplôme Supérieur d'Etudes Françaises Modernes (DS) (AF)	Diplôme de Hautes Etudes Françaises (DHEF) (AF)
	Diplôme d'Etudes en Langue Française DELF A1 (CIEP)	Diplôme d'Etudes en Langue Française DELF A2 (CIEP)	Diplôme d'Etudes en Langue Française DELF B1 (CIEP)	Diplôme d'Etudes en Langue Française DELF B2 (CIEP)	Diplôme Approfondi de Langue Française DALF C1 (CIEP)	Diplôme Approfondi de Langue Française DALF C2 (CIEP)
Ellhniká		-	BebaĖvsh Ellhnomaqeaí (Veveosi Elinomathias)	Elinomathias Epipedo Eparkias	-	-
Italiano		Certificato di Conoscenza della Lingua Italiana, Livello 1 (CELI 1)	Certificato di Conoscenza della Lingua Italiana, Livello 2 (CELI 2)	Certificato di Conoscenza della Lingua Italiana, Livello 3 (CELI 3)	Certificato di Conoscenza della Lingua Italiana, Livello 4 (CELI 4)	Certificato di Conoscenza della Lingua Italiana, Livello 5 (CELI 5)
Lëtzebuergesch		Zertifikat Lëtzebuergesch als Friemsprooch (ZLaF)	Éischten Diplom Lëtzebuergesch als Friemsprooch (1DLaF)	Zweten Diplom Lëtzebuergesch als Friemsprooch (2DLaF)	-	Ieweschten Diplom Lëtzebuergesch (IDL)
Nederlands		-	-	Staatsexamen Nederlands als Tweede Taal, Examen I (NT2-I); (CITO)	Staatsexamen Nederlands als Tweede Taal, Examen II (NT2-II); (CITO)	-
		Profiel Toeristische en Informele Taalvaardigheid (PTIT); (CNaVT)	Profiel Maatschappelijke Taalvaardigheid (PMT); (CNaVT)	Profiel Professionele Taalvaardigheid (PPT); (CNaVT)	Profiel Academische Taalvaardigheid (PAT); (CNaVT)	
Norsk		-	Språkprøven i norsk for voksne innvandrere	-	Test i norsk for fremmedspråklige Høyere nivå	-
Português		Certificado Inicial de Português Língua Estrangeira (CIPLE)	Diploma Elementar de Português Língua Estrangeira (DEPLE)	Diploma Intermédio de Português Língua Estrangeira (DIPLE)	Diploma Avançado de Português Língua Estrangeira (DAPLE)	Diploma Universitário de Português Língua Estrangeira (DUPLE)
Suomi		Suomen kieli, perustaso 1	Suomen kieli, perustaso 2–3, keskitaso 3	Suomen kieli, keskitaso 4–5, ylin taso 5	Suomen kieli, ylin taso 6	Suomen kieli, ylin taso 7–8
Svenska		-	Sfi-provet	-	Test in Swedish for (Proficiency)	

Μη φυσικοί ομιλητές των ελληνικών στο εκπαιδευτικό σύστημα

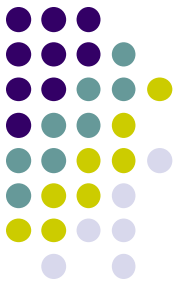
- Στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα υπάρχει μεγάλος αριθμός παιδιών που μαθαίνουν τα ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα.
- Ορισμένα από τα παιδιά αυτά ανήκουν σε γηγενείς πληθυσμούς (μειονότητα στη Θράκη, παιδιά Ρομά), ενώ σε άλλες περιπτώσεις έχουν έρθει από άλλες χώρες (αλλοδαποί και παλιννοστούντες).
- Μέχρι σήμερα έχουν γίνει δύο συστηματικές προσπάθειες διερεύνησης του επιπέδου ελληνομάθειας των παιδιών αυτών, προκειμένου να διαγνωστούν οι ανάγκες τους και να σχεδιαστούν αποτελεσματικές πολιτικές παρέμβασης. Η πρώτη αφορά αλλοδαπούς μαθητές και η δεύτερη τη μειονότητα στη Θράκη.

Αλλοδαποί Μαθητές (1)

- Οι Βαρλοκώστα & Τριανταφυλλίδου (2003) πραγματοποίησαν έρευνα στο πλαίσιο του προγράμματος «Εκπαίδευση Παλιννοστούντων και Αλλοδαπών Μαθητών»:
 - Το δείγμα αποτέλεσαν 75 αλβανόφωνοι και 5 ρωσόφωνοι έφηβοι.
 - Συλλέχθηκαν συνεντεύξεις οι οποίες κατηγοριοποιήθηκαν σε επίπεδα.
 - Στη συνέχεια, οι ερευνήτριες αποπειράθηκαν να περιγράψουν τα βασικά χαρακτηριστικά καθενός από τα τρία επίπεδα, όσον αφορά τις επικοινωνιακές δεξιότητες, τις μορφολογικές κατηγορίες και τις συντακτικές δομές που παρατηρούνται.

Αλλοδαποί Μαθητές (2)

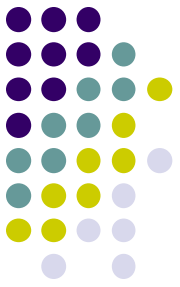

Επίπεδα	Αριθμοί	Ποσοστά %
<i>Προχωρημένο</i>	12	15
<i>Μέσο</i>	33	41
<i>Αρχάριο</i>	35	44
<i>Σύνολο</i>	80	100

ΔΟΜΕΣ	ΑΡΧΑΡΙΟ	ΜΕΣΟ	ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ
I. Ονοματικό σύστημα	• Δομική και λειτουργική διάκριση της ονομαστικής και της αιτιατικής πτώσης στο ουσιαστικό • Απουσία γενικής πτώσης • Λάθη κυρίως στο γένος των άρθρων και στις πτώσεις των ουσιαστικών • Λάθη γένους, αριθμού και πτώσης στη συμφωνία άρθρου — επιθέτου — ουσιαστικού — αντωνυμίας	• Εκμάθηση της πτώσης — εμφάνιση της γενικής πτώσης στον ενικό αριθμό • Συνεχίζουν να παρατηρούνται λάθη στο γένος των άρθρων και στην πτώση των ουσιαστικών • Τα λάθη συμφωνίας άρθρου — επιθέτου — ουσιαστικού — αντωνυμίας συνεχίζουν, αλλά σε μικρότερο βαθμό	• Εκμάθηση γένους στο άρθρο και πτώσεων στο ουσιαστικό • Εμφάνιση γενικής πτώσης στον πληθυντικό αριθμό • Εκμάθηση συμφωνίας άρθρου — επιθέτου — ουσιαστικού — αντωνυμίας
II. Ρηματικό σύστημα	• <i>Χρόνοι</i>: χρήση ενεστώτα, αόριστου και μέλλοντα • Χρήση ενεστώτα και σε περιβάλλον παρελθοντικής αφήγησης • <i>Ποιόν ενέργειας</i>: λάθη στη διάκριση συνοπτικού και μη συνοπτικού ποιού ενέργειας σε περιβάλλοντα υποτακτικής και μέλλοντα • Χρήση τύπων με συνοπτικό ποιόν ενέργειας σε περιβάλλοντα ενεστωτικής αφήγησης • Χρήση αόριστου και σε περιβάλλον μη συνοπτικής παρελθοντικής αφήγησης (παρατατικού)	• <i>Χρόνοι</i>: παραγωγική εμφάνιση παρατατικού και παρακείμενου • Παρατηρούνται λάθη στη χρήση του παρακείμενου — χρήση παρακείμενου σε περιβάλλοντα ενεστώτα ή αόριστου • <i>Ποιόν ενέργειας</i>: συνεχίζουν τα λάθη στην επιλογή του ποιού ενέργειας σε περιβάλλοντα υποτακτικής και μέλλοντα • Παύουν τα λάθη στη χρήση τύπων με συνοπτικό ποιόν ενέργειας σε περιβάλλον ενεστωτικής αφήγησης • Συνεχίζει η χρήση τύπων του αόριστου σε περιβάλλοντα παρατατικού	• <i>Χρόνοι</i>: Παραγωγική χρήση παρατατικού και σε περιβάλλοντα υποθετικής τροπικότητας • Παραγωγική χρήση όλων των συντελεσμένων χρόνων (παρακείμενου, υπερσυντέλικου και συντελεσμένου μέλλοντα) με ορισμένες υπεργενικεύσεις • <i>Ποιόν ενέργειας</i>: ολοκληρώνεται η εκμάθηση του ποιού ενέργειας στο ρήμα — τα λάθη που παρατηρούνται είναι σποραδικά

III. Προτάσεις— σύνδεση προτάσεων	• Διάρθρωση λόγου: παράταξη απλών κύριων προτάσεων που συνδέονται με τους συνδέσμους <i>και, αλλά</i> • Εμφάνιση εξαρτημένων προτάσεων με βασικούς συνδέσμους και μόρια: — αναφορικές: <i>που</i> — συμπληρωματικές: <i>να, ότι</i> μετά από ρήματα λεκτικά και αισθήσεως — χρονικές: <i>όταν</i> — αιτιολογικές: <i>γιατί</i> — υποθετικές: <i>αν/άμα</i> που εκφράζουν το πραγματικό • Απουσία δομών πλάγιου λόγου — αντικατάσταση με δομές ευθέως λόγου	• Πιο σύνθετα σχήματα παρατακτικής σύνδεσης με τους συνδέσμους <i>ενώ, ούτε και ή</i>. • Οι εξαρτημένες προτάσεις εισάγονται με περισσότερους συνδέσμους και μόρια: — αναφορικές: <i>ο οποίος/α/ο, όσο, ό,τι, όπως, όποτε</i> — συμπληρωματικές: <i>ότι</i> μετά από ρήματα επιστημικά και δοξαστικά, <i>που</i> μετά από ρήματα αισθήσεως και ψυχικού πάθους, <i>μήπως</i> μετά από ρήματα φόβου — χρονικές: <i>πριν και μέχρι (να)</i> — αιτιολογικές: <i>επειδή</i> — υποθετικές: εκφράζουν το αντίθετο του πραγματικού • Συνεχίζει να παρατηρείται η αντικατάσταση δομών πλάγιου λόγου με δομές ευθέως λόγου	• Σύνθετα σχήματα υποτακτικής σύνδεσης με εξαρτημένες προτάσεις που εισάγονται με πολύ περισσότερους συνδέσμους, αντωνυμίες και μόρια και νέα είδη εξαρτημένων προτάσεων: — αναφορικές: ελεύθερες αναφορικές προτάσεις με την αντωνυμία <i>όποιος/α/ο</i> — χρονικές: <i>μόλις, μέχρι (να)/(που), αφού</i> — αιτιολογικές: <i>αφού</i> — εμφάνιση παραχωρητικών προτάσεων (<i>αν και</i>) και συμπερασματικών προτάσεων (<i>ώστε, να, για να</i>) • Παραγωγική εμφάνιση δομών πλάγιου λόγου
--	---	---	--

Αλλοδαποί Μαθητές – δείγματα λόγου: Αρχάριο (χαμηλό)

Περιγραφή οικογένειας

E: Πες μου για την οικογένειά σου.

M: Μαμά, μπαμπά, αδελφός.

E: Πόσων χρονών είναι ο αδερφός σου;

M: Αδερφό; Είκοσι.

E: Πάει σχολείο;

M: Όχι.

E: Τι κάνει;

M: Δουλειά.

E: Πού δουλεύει;

M: Καλοριφέρ, σκάλες, καλοριφέρ.

E: Και ο μπαμπάς και η μαμά, τι κάνουν;

M: Η μαμά σε σπίτι, μπαμπάς... εεε... δουλειά σπίτι.

Περιγραφή ημέρας

E: Τι κάνεις από το πρωί μέχρι το βράδυ;

M: Σπίτι, βιβλίο...

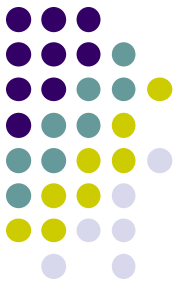
E: Τι άλλο;

M: Βόλτα.

E: Τι άλλο;

M: Όλα.

Αλλοδαποί Μαθητές – δείγματα λόγου: Μέσο (χαμηλό)

Περιγραφή οικογένειας

Ε: Πες μου για την οικογένειά σου.

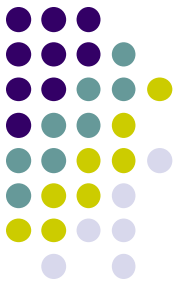
Μ: Είμαστε τέσσερα άτομα δηλαδή, και εγώ, η αδερφή μου, ο πατέρας μου και η μάνα μου. Ο πατέρας μου δουλεύει εδώ σαν μπογιατζής που λένε, και η μάνα μου δουλεύει στα σπίτια, η αδερφή μου πηγαίνει σχολείο, πέμπτη τάξη.

Περιγραφή ημέρας

Ε: Πες μου τι κάνεις κάθε μέρα από το πρωί ως το βράδυ.

Μ: Το πρωί είμαι στο σχολείο, πηγαίνω μετά, τρώω το μεσημέρι, μένω λιγάκι, μετά κάνω τα μαθήματά μου, τις ασκήσεις, βλέπω λιγάκι στην τηλεόραση, όταν τελειώνω τα μαθήματά μου.

Αλλοδαποί Μαθητές – δείγματα λόγου: Προχωρημένο (χαμηλό)

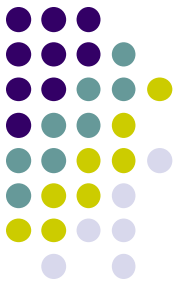
Περιγραφή οικογένειας

Μ: Είμαστε τρία αδέρφια, εγώ είμαι η μεσαία, ο αδερφός μου ο μεγάλος πηγαίνει πρώτη λυκείου, ενώ ο μικρότερος πηγαίνει τετάρτη δημοτικού.

Περιγραφή ημέρας

Μ: Λοιπόν, ξυπνάω το πρωί, ετοιμάζομαι για το σχολείο, μέχρι να πάει η ώρα δύο για να φύγω από το σχολείο, να σχολάσω, μετά έχουμε 'δω πέρα μάθημα, μετά όταν φεύγουμε από 'δω πέρα, τις τρεισήμισι, τέσσερις η ώρα πηγαίνω για προπόνηση, μετά την προπόνηση κάνω τα μαθήματά μου, μέχρι που να νυχτώσει και ξανά τα ίδια.

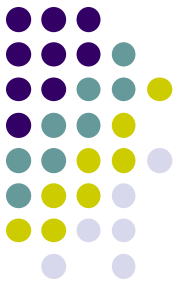
«Προσδιορισμός επιπέδων γλωσσομάθειας» των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004» πραγματοποιήθηκε έρευνα με στόχο τον προσδιορισμό του επιπέδου ελληνομάθειας των μαθητών των μειονοτικών δημοτικών σχολείων της Θράκης (Τζεβελέκου κ.ά. 2006). Αξιοποιήθηκε το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες:

- Δημιουργήθηκαν τεστ κατάταξης για παιδιά δημοτικού.
- Δείγμα: 252 μαθητές μειονοτικών δημοτικών σχολείων.
- Έγινε εκτίμηση της γλωσσικής κατάστασης του πληθυσμού τη συγκεκριμένη περίοδο.
- Συγκεκριμενοποιήθηκαν οι περιγραφές του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου για παιδιά με βάση τα αποτελέσματα των τεστ.

Προσαρμογή κλίμακας κατάταξης στα παιδιά

Η κλίμακα του ΚΕΠΑ αφορά ενήλικες. Θεωρήθηκε απαραίτητο να προσαρμοστεί ώστε να ανταποκρίνεται στις γνωσιακές, γλωσσικές και επικοινωνιακές ικανότητες των παιδιών:

Προκαταρκτικό Στάδιο

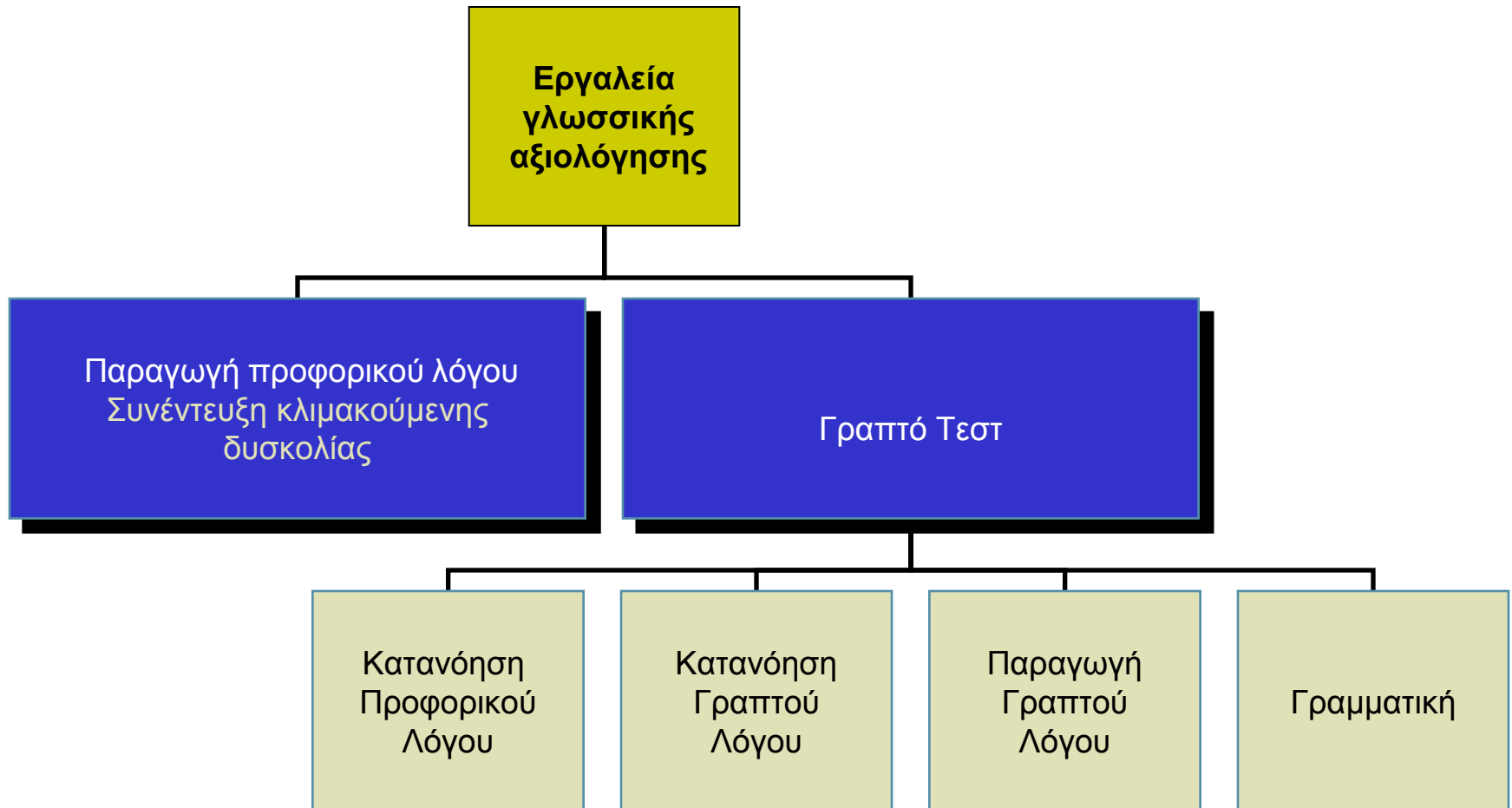
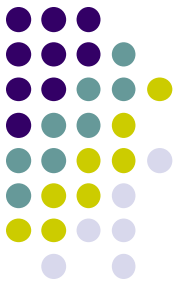
A1

A2

B1

B2

Τα μέρη του τεστ

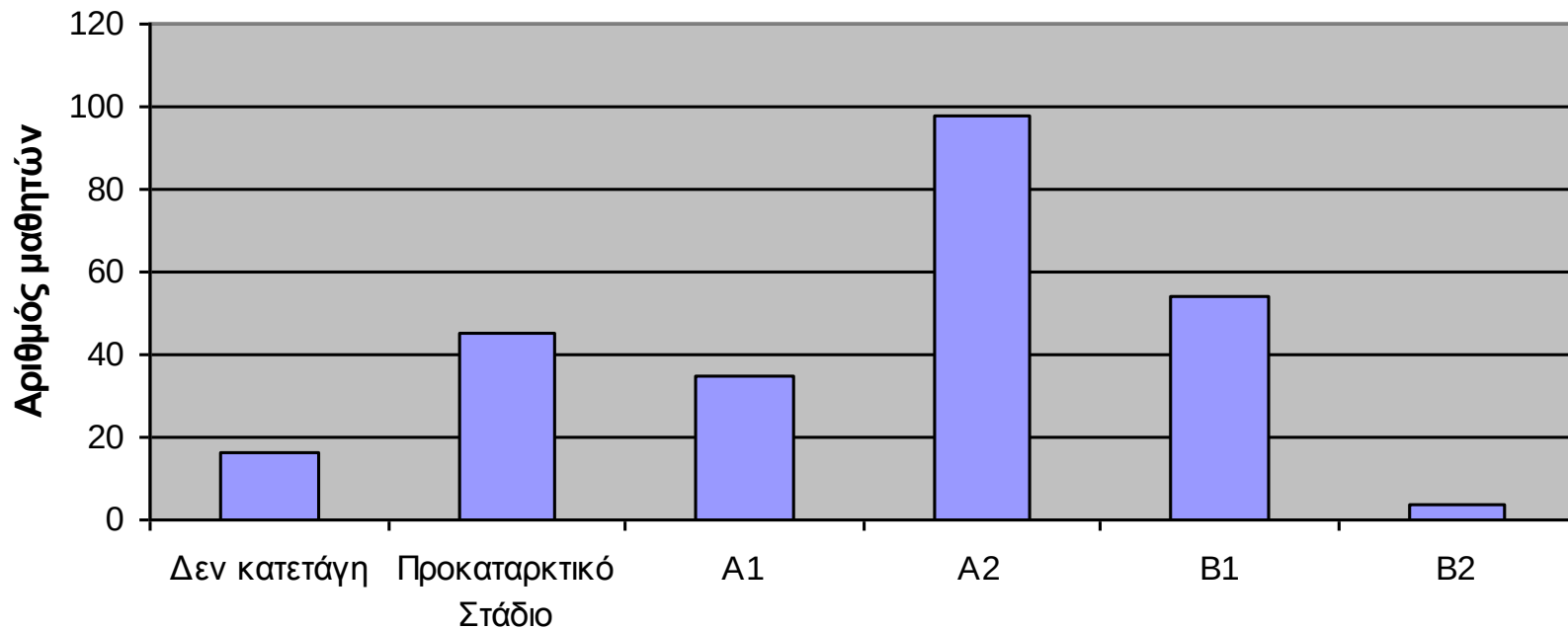
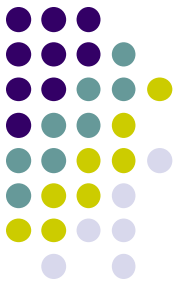

Αντιστοιχία μεταξύ γραπτών τεστ και επιπέδων

Τεστ	Σχολική διαβάθμιση	Επίπεδα
Ας μιλήσουμε ελληνικά I	Τάξεις Α΄-Β΄	A2 A1 Προκαταρκτικό Στάδιο
Ας μιλήσουμε ελληνικά II	Τάξεις Γ΄-Δ΄	B1 A2 A1
Ας μιλήσουμε ελληνικά III	Τάξεις Ε΄-ΣΤ΄	B2 B1 A2

Αποτελέσματα (1)

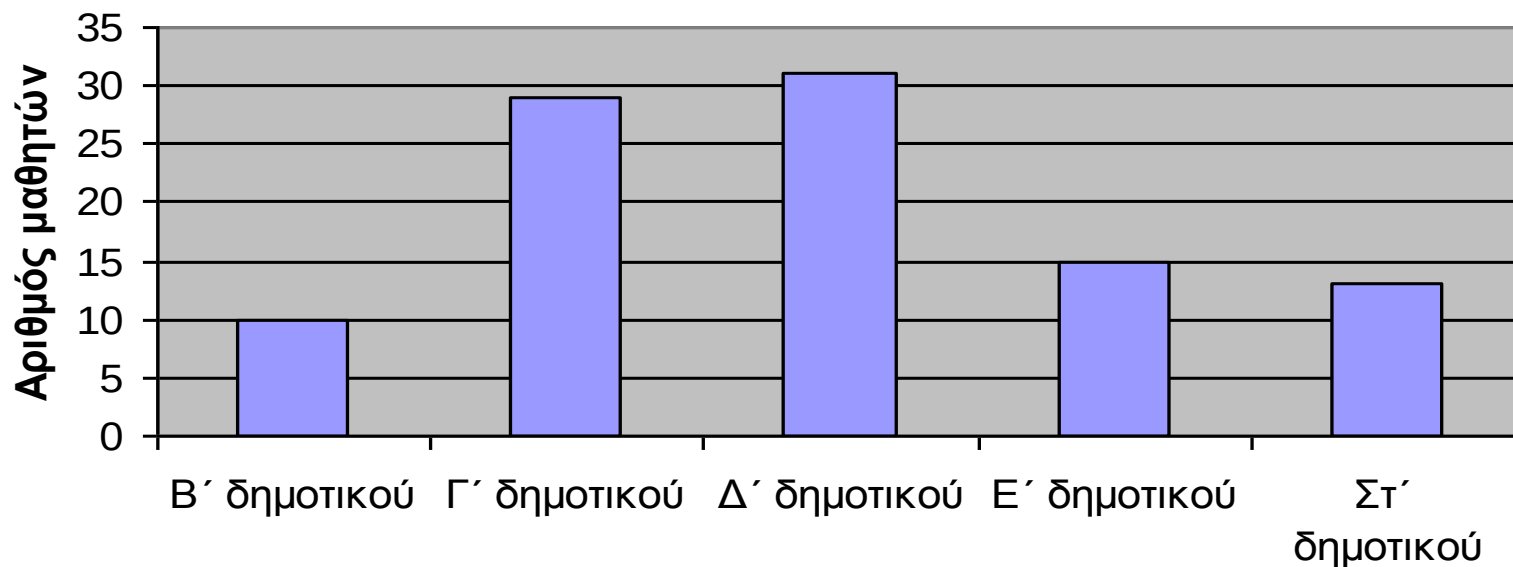

Διάγραμμα 1: Κατανομή των μαθητών σε επίπεδα γλωσσομάθειας ανεξαρτήτως ηλικίας

Αποτελέσματα (2)

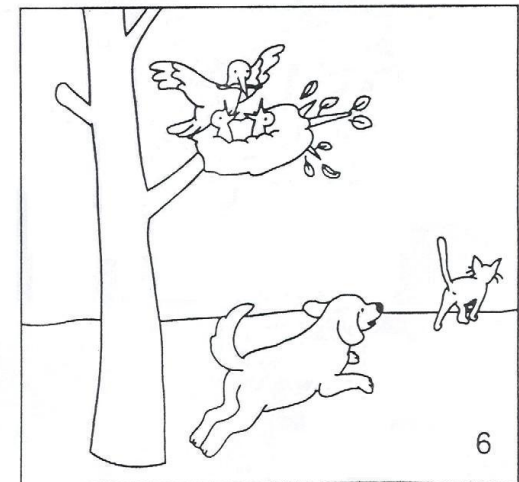
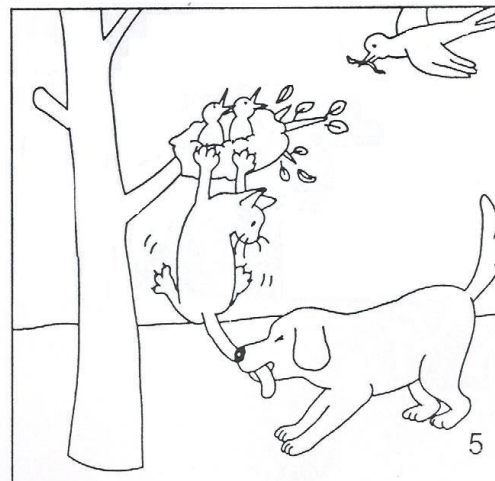
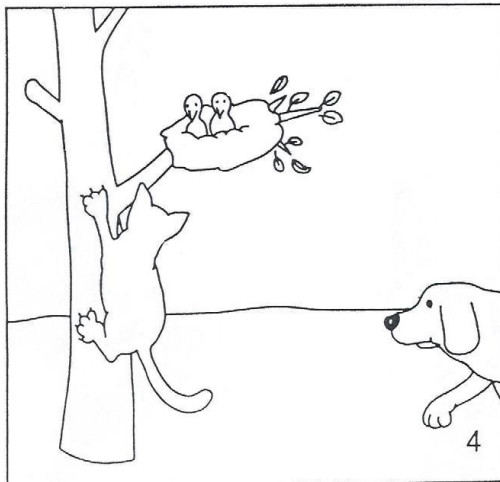
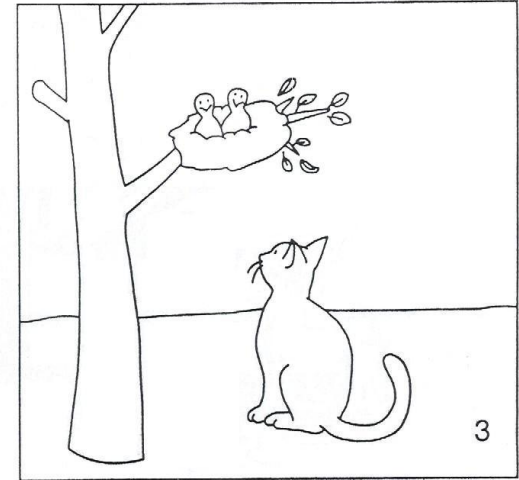
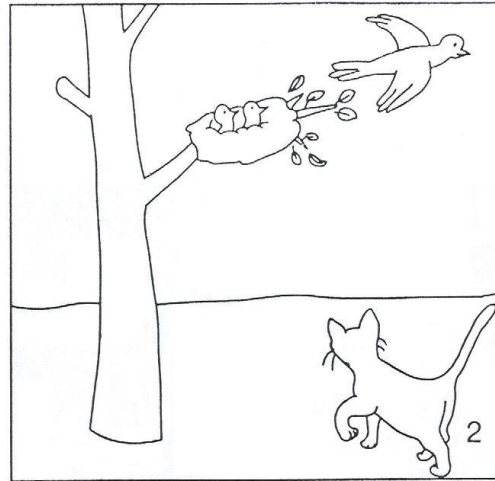
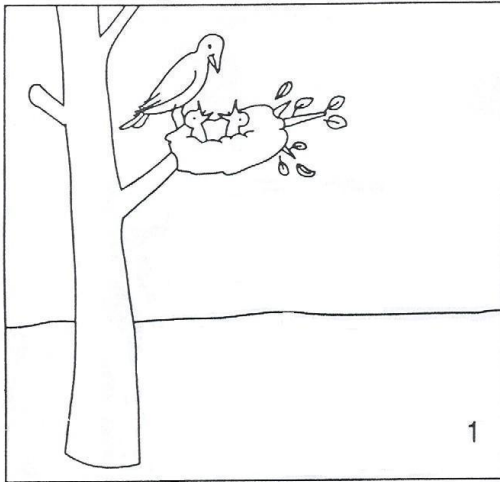
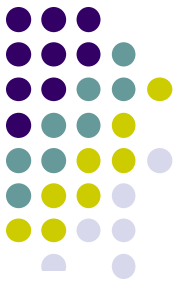

Επίπεδο A2

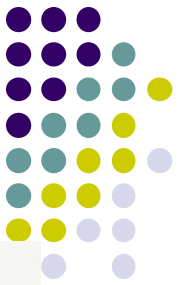

Διάγραμμα 2: Κατανομή των μαθητών στο επίπεδο A2

Δείγματα παραγωγής λόγου με βάση την «ιστορία της γάτας»

Προκαταρκτικό Στάδιο

Μια φορά κι έναν καιρό ποντλα χατα φασαρίας

δενδίρο ποντλα και χατα

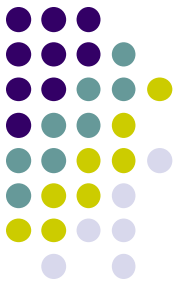
και ο χατα ποντλα

ο χατα ποντλα και ο φασαρίας

και ο ποντλα μαμα και ο φασαρίας χατα

- Συνήθως απουσιάζει η παραγωγή γραπτού αφηγηματικού λόγου
- Όπου εμφανίζεται, έχει τη μορφή της παράθεσης μεμονωμένων λέξεων, κυρίως ουσιαστικών

A1 Μια φορά κι έναν καιρό δέντρο το φύλλς δύο μικρο

χελιδονι

Το δέντρο μαγα σου χτερα χατη

Το δέντρο η χατα δού χελιδονι

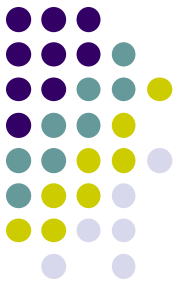
Το δέντρο χατα ανεβενι

Το δέντρο χατα ανεβενι σκυλο

Το δέντρο μαγα σου σκυλος χατα

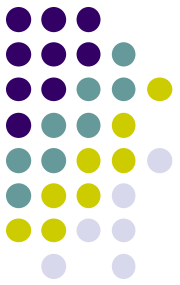
- παραγωγή περισσότερο περιγραφικού παρά αφηγηματικού κειμένου
- μεμονωμένες λέξεις ή κείμενα πολύ μικρής έκτασης
- απουσία κειμενικών δεικτών
- γραμμική παράθεση των γεγονότων με τη μορφή απλών ασύνδετων προτάσεων ή προτάσεων συνδεδεμένων με το «και»
- έλλειψη δήλωσης των χρονικών σχέσεων του κειμένου με λεξικούς ή γραμματικούς δείκτες καθώς και άλλων ρητορικών σχέσεων, όπως αιτιακών, αντιθετικών κ.λπ.

A2

Μια φορά κι έναν καιρό είχε ένα πουλί. Μια
μέρα έκυψε το πουλί γύρισε στο σπίτι
του. Είδε τα παιδιά του και έφυγε.
Μετά ήρθε τη γάτα και σιγά σιγά
ήρθε στο σπίτι του πουλιού. Ο σκύλος
είδε τη γάτα και δαγκώσε την ουρά
της γάτας. Μετά ήρθε η μαμά του
πουλακιού και η γάτα έφυγε.

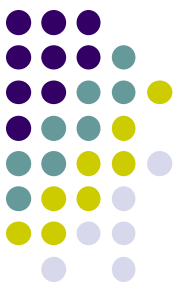
- μικρής έκτασης αφηγηματικό κείμενο
- απλές προτάσεις με παρατακτική, αλλά και, σε μικρότερη κλίμακα, με υποτακτική σύνδεση
- βασικό λεξιλόγιο και περισσότερους δείκτες κειμενικής δομής
- γραμματική παράθεση των γεγονότων (φυσική σειρά)
- σποραδικές αναφορές στα κίνητρα και τους στόχους των πρωταγωνιστών με απλό λεξιλόγιο

B1

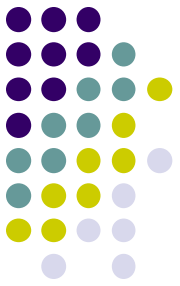
Μια φορά κι έναν καιρό ήταν τρία πουλιά
που τα δύο πουλιά ήταν μικρά και το
άλλο πουλί ήταν μαμά τους. Η μαμά
τους πήγε να βρει φαγητό και μια
γάτα πήγε κοντά τους, και ήθελε
να τα φάει. Μετά ένας σκύλος
είδε τη γάτα την κυνήγησε πολύ.

- αφηγηματικό κείμενο με ευρύτερο και πιο εξειδικευμένο λεξιλόγιο
- χρησιμοποιούν ρηματικούς και ονοματικούς τύπους με κατάλληλη μορφολογία
- πιο επεξεργασμένη κειμενική δομή: οι αφηγήσεις περιέχουν τα περισσότερα συστατικά ενός επεισοδίου (εισαγωγή χαρακτήρων, ένα εναρκτήριο γεγονός, κίνητρα πρωταγωνιστών κ.λπ.)
- δείκτες συνοχής και πιο εκτεταμένη χρήση υποτακτικής σύνδεσης.

Μια φορά κι έναν καιρό ένα χελιδόνι γεννήσε τα μικρά του. Αλλά μία γάτα είδε τα μικρά και ήθελε να τα φάει. Η μαμά των χελιδονάκιων ήθελε να ψάξει τροφή. Η γάτα μπορούσε να φάει πιο εύκολα τα χελιδονάκια. Η γάτα άρχισε να σκαρφαλώνει στο δέντρο, αλλά ξαφνικά βγήκε ένας σκύλος και την έπιασε από την ουρά. Η γάτα μπόρεσε και έφυγε και ο σκύλος άρχισε να την κυνηγάει...

- Δυνατότητα παραγωγής αφηγηματικού κειμένου μεγαλύτερης έκτασης
- πιο σύνθετες χρονικές σχέσεις (π.χ. προσπάθεια να αποδοθεί η χρονική σύμπτωση) και αιτιακές σχέσεις (π.χ. σχέση δυνατότητας)
- ακόμα πιο εξειδικευμένο λεξιλόγιο
- κατάλληλη μορφολογία

Τα αναθεωρημένα τεστ

- Επικαιροποίηση των τεστ:
 - Αφαιρέθηκαν τα πολιτισμικά χαρακτηριστικά της μειονότητας στη Θράκη (π.χ. ονόματα και διατροφικές συνήθειες).
 - Διορθώθηκαν αστοχίες που διαπιστώθηκαν κατά τη χορήγηση στα μειονοτικά δημοτικά
 - Ελήφθησαν υπόψη οι παρατηρήσεις του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Παράμετροι των δραστηριοτήτων

- Τύπος της άσκησης:
 - Πολλαπλής επιλογής (με εικόνα ή/και κείμενο)
 - Αντιστοίχιση
 - Σωστό – Λάθος
 - Συμπλήρωση κενού
- Δεδομένα προς πρόσληψη: τροπικότητα των δεδομένων (Εικόνα – Ήχος – Κείμενο)
- Τύποι, έκταση κειμένων και επικοινωνιακές λειτουργίες:
 - Ανεπίσημοι διάλογοι
 - Οδηγίες
 - Ανεπίσημα γράμματα
 - Αφηγήσεις
 - Επίσημοι διάλογοι
 - Πληροφοριακά κείμενα (π.χ. άρθρα περιοδικών)
 - Δελτία ειδήσεων και καιρού
- Θεματικά πεδία:
 - Χαμηλότερα επίπεδα: το σπίτι, το σχολείο και η τάξη, τα ζώα, η οικογένεια, το φαγητό, τα ρούχα, τα χρώματα και τα μέρη του σώματος
 - Υψηλότερα επίπεδα (πιο αφηρημένες έννοιες): ο αθλητισμός, η διασκέδαση, ο πολιτισμός, η υγεία, η προστασία του περιβάλλοντος
- Γλωσσικές παράμετροι:
 - Λεξιλόγιο: Υψηλής συχνότητας στα χαμηλότερα επίπεδα
 - Γραμματικές δομές: Έρευνα Βαρλοκώστα & Τριανταφυλλίδου (2003), διαβάθμιση στα εγχειρίδια διδασκαλίας της Ελληνικής ως Γ2 και Αναλυτικό Πρόγραμμα για τη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Γ2 σε ενήλικες του Πανεπιστημίου Αθηνών